

Velja v Ljubljani in

po pošti:

celo leto . . . K 180—
pol leta 90—
četrt leta 45—
za mesec 15—

Za inozemstvo:

celo leto . . . K 240—
pol leta 120—
četrt leta 60—
za mesec 20—

Uredništvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica šte. 6/L.
Telefon šte. 360. — Upravištvo je na Marijinem trgu
šte. 8. Telefon šte. 44.

Izhaja vsak dan zjutraj.
Posamezna številka velja 1 krono.

Vprašanjem glede inseratov i. dr. se naj priloži za odgo-
vor dopisnica ali znamka. — Dopisi naj se frankirajo. —
Rokopisi se ne vračajo.

JUGOSLAVIJA

Jugoslovenska knjižnica

Ljubljana.

Za Ameriko:

celoletno . . . 4 dolarja
polletno . . . 2 dolarja
četrtletno . . . 1 dolar.

Novi naročniki naj pošiljajo
naročnino po nakaznici.

Oglas se zaračunava po
nareditvi, storila in sicer
ter 55 mm
za enkrat 1 K
skrajni popust.

Sestanek Trumbića s Scialojem.

LDU Beograd, 10. maja. (Uradno.) Minister za zunanje stvari dr. Trumbić je odpotoval v inozemstvo, da se sestane s italijanskim ministrom za zunanje stvari Scialojem, kjer se bodo nadaljevala pogajanja o rešitvi jadranskega vprašanja. Predsednik naše delegacije na mirovni konferenci Pašić je istotako pozvan, da pride v kraj, kjer se bodo vršila pogajanja.

LDU Beograd, 9. maja. Naknadno se doznava, da se naš minister za zunanje stvari dr. Trumbić s italijanskim ministrom ne sestane v Sestri

Ponente, kakor doslej javljeno, nego v Viareggiu.

LDU Beograd, 10. maja. Poročajo, da je dr. Trumbić odpotoval v inozemstvo, da se sestane s italijanskim ministrom za zunanje stvari Scialojem. Uradno se še ne ve, v katerem mestu se bo vršil ta sestanek. Poročajo se je, da bo v Viareggiu ali v Sestri Ponente. Ker pa stoji naša delegacija na stališču, da naj se vrši konferenca na nevtralnem ozemlju, bo za ta sestanek bržkone določeno kakšno mesto v Šviciji.

Velike demonstracije na Dunaju.

LDU Dunaj, 10. maja. Današnja demonstracija socialnodemokratske stranke, ki se je priredila s parolo »Ven z oddajo premoženja, proti domači in mednarodni reakciji ter za komunalizacijo dunajske policije«, je potekla popolnoma mirno. Navzlic ponovnim ploham se je manifestacija pričela ob določeni uri, t. j. ob polu sedemnaistih. Manifestacija se je vršila na Ringstrasse, po kateri je korakalo več tisoč ljudi v deseterostopni mino policijskega poslopja in parlamenta. V obhodu so bili zastopani vsi poklici. Na zborovanju pod milim nebom, ki so se vršila pred koncem manifestacije, je govorilo več govornikov, ki so razložili namen manifestacije. Obenem se je vršila manifestacija komunistov, za katero so izdali socialnodemokratski voditelji geslo, naj se prezre. Tudi ta manifestacija je potekla brez incidenta, ker so komunisti počakali, dokler ni socialnodemokratski obhod odkorakal. Na trgu pred mestnim domom je bilo zbranih približno 6000 komunistov. Komunistični voditelji so v svojih govorih hudo napadali državne kancelarja dr. Rennerja, strokovne organizacije in krščanske socialce. Vsi govorniki so izražali svojo simpatijo za sovjetsko Rusijo.

LDU Dunaj, 10. maja. Današnja demonstracija socialnodemokratske stranke, ki se je priredila s parolo »Ven z oddajo premoženja, proti domači in mednarodni reakciji ter za komunalizacijo dunajske policije«, je potekla popolnoma mirno. Navzlic ponovnim ploham se je manifestacija pričela ob določeni uri, t. j. ob polu sedemnaistih. Manifestacija se je vršila na Ringstrasse, po kateri je korakalo več tisoč ljudi v deseterostopni mino policijskega poslopja in parlamenta. V obhodu so bili zastopani vsi poklici. Na zborovanju pod milim nebom, ki so se vršila pred koncem manifestacije, je govorilo več govornikov, ki so razložili namen manifestacije. Obenem se je vršila manifestacija komunistov, za katero so izdali socialnodemokratski voditelji geslo, naj se prezre. Tudi ta manifestacija je potekla brez incidenta, ker so komunisti počakali, dokler ni socialnodemokratski obhod odkorakal. Na trgu pred mestnim domom je bilo zbranih približno 6000 komunistov. Komunistični voditelji so v svojih govorih hudo napadali državne kancelarja dr. Rennerja, strokovne organizacije in krščanske socialce. Vsi govorniki so izražali svojo simpatijo za sovjetsko Rusijo.

Končni izid občinskih volitev v Hrvatski in Slavoniji.

LDU Beograd, 10. maja. Na podlagi uradnih podatkov je uspeh občinskih volitev v Hrvatski in Slavoniji nastopen: parlamentarna zajednica 1335 mandatov, demokratsko-socialistični blok 769 mandatov, neopredeljeni 904 mandate. Radičeva socialna stranka 592, pravaši (frankovci) 62, komunisti 436, republikanci 6,

zlonisti 5, delavci 27, srbska katoliška zadruga 2, obrtniki 9, Nemci 6, uradniki en mandat. V parlamentarni zajednici so dobili: Hrvatska zajednica 751, ljudska stranka 286, radikalci 268. V demokratsko-socialističnem bloku so dobili: Demokrati 613, socialisti pa 156 mandatov. Ožje volitve se morajo vršiti še za 96 mandatov.

MIROVNA POGODBA V MADŽARSKEM PARLAMENTU.

LDU Budimpešta, 10. maja. Ob otvoritvi narodne skupščine je delal minister za zunanje stvari grof Teleky: Ni ga človeka, ki bi mogel smatrati, da le ogorčenje naroda spriče teh mirovni pogojev pretirano. Mnogi, ki so sodelovali na mirovni konferenci, danes brez pridržka priznavajo napake mirovne konference. Člani madžarske delegacije so prepričani, da iztuzenjen narašča. To je

faktor, na katerega lahko veliko damo. Madžarska želi miru in ga je potrebna, da se ojači. — Omenjajoč noto mirovne konference, ki je bila izročena madžarskim delegatom, je minister poudarjal, da o določitvi mej ni navedena nikakršna motivacija. Navedbi spremene pisma, da tisočletna posest, ni pravni naslov, ako ta posest ni bila pridobljena po pravicu, ali ako ni zakonita, ne more pritrčiti. Spremenjeno pismo pravi dalje, da je ljudsko glasovanje odveč, ker je pre-

bivalstvo krajev, ki jih mora Madžarska odstopiti, že teseni 1918 izjavilo svojo voljo. Seveda je bilo takrat, pravi minister, mnogo izjav, toda na levo in na desno: samo Nemci so se izjavili za eno smer (Nar. minister Bledar za Ogrsko.) Zato ta motivacija spremene pisma nikakor ne drži. Minister za zunanje stvari Teleky poroča na to o točkah mirovne pogodbe, ki vsebujejo olajšave, namreč, da morajo komisije za določitev mej izvršiti korekture in da morejo avtonomne korporacije Rusinov izraziti svoje želje glede svoje državljanske pripadnosti, nadalje, da je sprejem Madžarske v zvezo narodov zamenjen, ako bo Madžarska kajalno izvedla mirovno pogodbo. Nato se bavi zunanji minister s posameznimi izpremembami. Pravice manjšin so iste, kakor v mirovni pogodbi z Avstrijo. V paragrafi, ki se tičejo vojske, se je doseglo gotovo povišanje prezenčnega staleža orožništva in števila municijskih tvornic ter letal. Vojni ujetniki se morejo vrniti v domovino še pred sklepom mira. Pri reparaciji se bo oziralo na škodo, povzročeno po bojsevlizmu in po romunski zasledbi Madžarske. V gospodarskih določbah se je glede trgovinskega prometa določilo, da se v prvih treh letih ne smejo zahtevati živila od Madžarske brez kompenzacije. Minister je izjavil, da bo Madžarska za vse industrijske izdelke, ki jih bo dobivala od Avstrije, morala dati živila. Nato je minister apeliral na narodno skupščino, naj opuste strankarstvo. Vsak naj nesebično sodeluje pri obnovi Madžarske. — Jutri se bo odsek za zunanje zadeve bavil z mirovno pogodbo.

ZA VZPOSTAVITEV NAŠEGA AVTOMOBILSKEGA PROMETA.

LDU Beograd, 10. maja. Ministrstvo za pošto in brzojav pripravlja obsežen načrt za vzpostavitev avtomobilskega prometa med vsemi najvažnejšimi mesti v Jugoslaviji, ki ne leže ob železniških progah. S tem se bo omogočilo hitrejši promet potnikov. Ministrstvo namerava napraviti avtomobilske zveze med naslednjimi mesti: 1. Otočac—Bosanski Novi—Gospić, 2. Knin—Sinj—Čapljina—Trebinje, 3. Cetinje—Tuzla—Valjevo, 4. Kraljevo, 5. Palanka—Niš—Peč—Kumanovo, 6. Vršac—Spiš—Kočane—Prizren, 6. Vršac—Mokra gora—Valjevo, 7. Knin—Skradin—Vodice. Računajo, da bodo te avtomobilske zveze znašale preko 200.000 km.

Pred rešitvijo.

Jadranski spor se diplomatično razpleta, ali je pa že — in to je najbolj verjetno — na foteljih poravnani.

Na foteljih, pravimo, kajti v resnici se bo v jasni obliki šele pričel. Rešitev bo namreč taka, da ne bo ne volk sit, ne koza cela. Onkraj Wilsonove črte nas bo postavljenih na stotisoče. Zato bomo pa tudi mi smeli, po vzgledu pravičnih zaveznikov, iztegniti roko po tujih tleh v Albaniji. Z ozirom na ta »kompromis«, ki nam izroča Skader, piše R. W. Seton-Watson v The New Europe (29. aprila 1920):

»Kakor po drugih državah, tako je na nesrečo tudi v Jugoslaviji nekaj vojaških fanatikov, ki ne vidijo, kako globoko si majejo pred Evropo moralne temelje svojih lastnih zahtev, ko segajo po glavnem mestu Albanije. Zdi se, da mislijo kompromitirati v tem oziru celo princa regenta. Na telegram, ki so ga poslali le temu dljak zagrebske univerze je namreč regentov adjutant, general

Začevič tako-le odgovoril: »veseli ga, da dijaki ne verjamejo, da je vlada sklenila žrtvovati Reko in istrsko ozemlje med Učko in Volosko za Skaderske okraje. Nam vsemu je oboje pri srcu — Reka in Skader in nihče ne misli, da bi to ali to žrtvoval. Prestolonaslednik in vlada delata vse, kar se stori, da bi rešila tako Reko kakor Skader, ker sta obe mesti za nas življenskega pomena.

Proti temu stališču moramo najresnejše protestirati. Jugoslovani nimajo niti sledu pravice do Skadra. In če oni zatajijo načelo, ki ga je njihova delegacija v Parizu brez pridržka priznala, t. j. načelo, da se da Albaniji neodvisnost, ali pa — kar bi bilo še hušje — sprejmejo Skader kot odkupnino iz rok brezvestnih zapadnih državnikov, potem bodo zapravili simpatije vseh poštenih ljudi in si pripravili svoj lastni razpad.

Q. Trumbić in italijanski premier se snideta te dni v Italiji. Viatorjev opomin prihaja menda že prekasno.

Čičerin.

Ruski ljudski komisar za zunanje zadeve je po naše bi rekel: minister za zunanje zadeve. Kaj je bil? Kakšen je? Ta vprašanja se ti vsiljujejo pri vsaki njegovi noti, ki jih pošilja prav pridno v svet in s katerimi vabi, da naj se sklene z Rusijo mir.

Čičerin je iz stare ruske plemiške rodbine. Že v svoji mladosti se je odločil za diplomatično kariero. Bil je uradnik pri veleposlaništvu v Berlinu. Vsled njegovega socialističnega prepričanja, ki ga ni znal dobro skrivati, ga je nemška vlada denuncirala carskemu dvoru, nakar je bil odstavjen. Odšel je nato v tujino, pred odhodom je pa svoje posestvo razdelil med kmete. Pripadal je k socialnim demokratom, k skupini menševikov.

Svetovna vojna ga je zalotila v Londonu. V prvi dobi je zagovarjal misel narodne obrambe in bil odločno proti Leninu. Ko je pa videl antantno ravnanje, je na prestopil na njegovo stran. Angleška vlada ga je zaprla, na Trockijev pritisk pa izpustila.

Takoj, ko se je vrnil v Rusijo, so mu ponudili mesto komisarja za zunanje zadeve, ker zna »obrt«.

Vse njegovo delo temelji na misli, da je bistvo vsega razredni boj. Manjka mu baje prožnosti, ki mu jo pa namešča njegov načelnik Lenin; tako

da je Čičerin le bolj stroj v rokah Leninovih.

Drugače je priden delavec, ki dela ne 8 ur, temveč mnogokrat po 18 ur na dan. Od 10. zjutraj do 3.—4. ponoči.

Za svoja dejanja ne prevzema rad odgovornosti, ampak se skriva po navadi za Lenina in Trockega.

Upor v Viareggiu.

V italijanskem mestecu Viareggia se je vršila pred nekaj dnevi tekma med dvema športnima kluboma. Pri igri je prišlo do spopada in pretepa med obema strankama. Vmešalo se je tudi občinstvo. Slednjič je moralo posredovati orožništvo. Ker je neki orožnik ustrelil razsojevalca pri igri, se je množica obrnila proti orožnikom in jih razorožila. Množica je nato naskočila mornariško vojašnico, se polastila orožja, zasedla dohode v mestu in železniško postajo ter potrgala vse telefonske in brzojavne žice. Pozneje je množica naskočila orož. postajo in jo zažgala. Trnavaji so bili razbiti, prodajalne izropane. Orožniški oddelki, ki so hoteli udrjeti v Viareggiu, so bili razoroženi. Vojaške oblasti so poslale močne čete proti Viareggiu. Z morske strani blokirajo mesto 4 torpedovke. Množica je po mestu razorožila vse vojaštvo. Ravno tako so razorožile ne-

VERA.

Roman.

(Dalje.)

»Ubogi otrok, tako hitro izgubiti mater! Ali si bila vedno srečna pri kneginji?«

»Neizmerno — pri mami bi ne bila nikdar tako.«

»Vera, ti zapostavljaš svojo lastno mater?«

»Mama je bila Nemka, jaz pa sem Rusinja z vso dušo. Nisva se razumeli, — sem pač papanov otrok.«

»Zakon tvojih staršev ni bil popolnoma srečen, kakor mi je pravil moj mož; ali si ti to zelo občutila?«

»O, ne, bila sem takrat že prav mnogo v palači Libanovi pri kneginji Ameliji. Spočetka, ko je bila mama še mlada, lepa in družabna, je bilo vse dobro: pozneje je začela bolehati; bila je zato zdržljiva, nervozna in je mučila papana z ljubosumnostjo.

»Ali — ali je imela vzrok za to?«

Vera je skomizgnila z rameni.

»Papa je bil prav tako lep kakor duhovnik; stopal je od stopnje do stopnje navzgor in je bil ob svojem času najznamenitejši peterburški odvetnik. Klanjali so se mu vsi, in dame aristokracije so bile zaljubljene vanj. Ali mu more torej človek zameriti, ako si je dovolil tupatam mal korak v stran? Bil je strasten narave, samo navidezno hladen, in to mu je zagotovilo največje uspehe. Mislim, da sem mu jako slična — vladati nad človeškimi dušami — to je užitek!«

»Otrok — otrok — no, in ko je umrla tvoja mati...?«

»Me je vzela kneginja k sebi, ker doračajoče dekle ne spada v elegantno stanovanje ša mladega udovca. Tudi je gojila velike simpatije do mojega papana; razum tega mu je bila dolžna veliko zahvalo, kajti z imenitno izvedeno pravdo je rešil vse premoženje Papa je užival svoje življenje — privoščila sem mu to prav od srca. Ali nekoliko prepolna mera užiti radosti mu je končno uničila zdravje. Preživel je mamino samo tri leta. Podedovala sem po njem veliko premoženje.«

»In ostala si za zmeraj v palači?«

»Dokle se ni Amely iz stanovskih ozirov poročila s svojim grdim starim grofom; pa me je vzela seboj, da bi docela ne obupala. Bili sva vedno kakor sestrji, nihče ni delal razlike med nama. »Les belles princesses Libanov« (lepi princesi Libanovi) so naju imenovali. K sreči je grof kmalu umrl, in Amely je bila zopet slobodna. Vrnili sva se k mami in sva uživali življenje na najlepši način — o — moj Peterburg — moji ljubljeni tamošnji prijatelji!«

Lahna poteza bolesti se je pokazala okoli njenih ust.

»Otrok, Vera,« se je ljubeznivo obrnila svetnica k svoji nečakinji, »prosim te, odgovori mi odkritosrečno na odkrito vprašanje: povej mi, kaj te je napotilo, da si se odločila priti k nam kar naenkrat, ko se toliko let nisi zmenila za naša vabila? Po življenju, ki si ga bila vajena v Peterburgu, se ti mora zdeti tukaj naravnost stransko.«

Vera ni odgovorila takoj, gledala je v tla, čez nekaj časa je dvignila pogled in dejala:

»Čuj resnico, — primorana sem bila izgniti za pol leta iz Peterburga, da, iz vse Rusije.«

»Za božjo voljo!«

»Prosim te, nikar se ne prestraši, ničesar nisem zakrivila, dasi je to neke vrste prognanstvo.«

»Poljsni mi vendar hitro, saj vsa trepetam!«

»Grofica Amely Muriševa, rojena princesa Libanova, je vzela za svojega zasebnega tajnika nekega mladega moža, Belgijca po rodu, Isay, — tako se je imenoval — je bil jako lep, zelo strasten, zaljubila se je vanj in on v njo. Ali neka študentka, ki je bila zaradi svojih nihilističnih naziranj pod policijskim nadzorom, je imela starejše pravice do njega. Ker jo je zaradi grofice ostavil, ga je iz maščevanja naznanila kot svojega skrivca. Naravnost od grofice so ga vlekli v ječo — o, to je bil srce pretresujoč prizor — Amely bi bila skoraj umrla, poizkusila je vse; naпослед se je posrečilo, da je smela poklekniti pred carico. Viskoka gospa je obetala, da stori, kar je mogoče, in stvar je uspela. Sicer pa je bil mož popolnoma nedolžen. Car je kljub temu stavil grofici pogoj, da se poroči z gospodom Isayem in ostavi za vedno Rusijo.«

»Ali se je podala?«

»Ni jej preostajalo drugega. Še ko je bil zaprt, ju je neki duhovnik poročil, in potem so ju neke temne noči s krepkim spremstvom spravili preko meje.«

»Kakšne pripovedi! Moj Bog, kaj se v takih deželah vse pripeti! Kje je sedaj ta par? In ali se ne kesa?«

»Ne, ne, saj ga strastno ljubi. Njuno bivališče pa mora ostati tajno.«

»A v kakšni zvezi si ti z vsem tem, ljuba Vera?«

»Ker so pri nas jako temeljiti, so namignili mama, da žele na najvišjem mestu, naj tudi jaz

ostavim za nekaj časa Peterburg, dokler ne bo ta dogodka nekoliko pozabljena. To pa zato, ker sem bila v tesni zvezi z Amely in sem tako rekoč z njo doživela vse te dogodke. Kneginja sama je tudi ostavila palačo in živi za sedaj na svojem posestvu.«

»Drago dete, ti veš, da si nam bila jako dobrodošla. In četudi ni posebno laskavo za nas, ker ti je bilo naše vabilo le izhod za silo, bodi vendarle uverjena, da želim, prav iz srca želim, da se uživiš v naše prilike ter prebiješ svoje prognanstvo čim najugodnejše.«

S temi ljubeznivimi in razumnimi besedami je tetka prvokrat imponirala Veri, in z resničnim čustvom je bil poljubila roko.

Vsako jutro je vstala Vera s težkim vzdihom in vsak večer je legla spat s tolažbo, da je zopet minil dan. Ali prožnost njenega bitja je je kolikor toliko pomagala, da se je čutila nekoliko bolj domačo, dasi se je včasih zdela, da ne bo mogla prenašati te enoličnosti in skromnosti razmer. Po cele ure je ležala na zofi, pušila in čitala francoske knjige in časopise, ki jih je puščala potem malomarno na planem; Agata je smatrala za svojo dolžnost, da je prihajala potem v njeno sobo ter zaradi služinčadi poskrila liste s senzacionalnimi in kočljivimi slikami. Vera se je smejala temu, toda ni ugovarjala. Agata je je bila simpatična, kar je pa ni oviralo, da bi le ne dražila, milovala in mučila, kakor se je je pač zaljubilo. Napram teti je bila vedno korektna, s stricem se je šalila ter je čisto rada dopuščala, da se je je je laskal. Njegovo napol očetovsko, napol staromodno viteško vedenje jo je zabavalo. Za Beato se ni brigala; zato je bilo dekle do nje nenprilazno.

kega generala. Po noči sta prišla baje v Viareggio en general in en poročnik in se pogajala z uporniki. General je nato obljubil voditeljem upora, da ne pošlje ojačeni v mesto, a voditelji upornikov, da bodo prevzeli osebno odgovornost za vzdrževanje reda. Drugi dan zjutraj se je vršil pogreb ustreljenega razsojevalca pri nedeljski tekmi. Po zidovih so bili proglasi vseh strank, ki so pozivali prebivalstvo, naj izkaže pokojniku zadnjo čast. Vlada je poslala generala Marincola, ki je javil meščanom, da morajo tekom določenega časa odstraniti vse barikade, ker bo drugače uporabil silo. — V Livornu je bila vsled dogodkov v Viareggio proglašena splošna stavka. Anarhisti so uprizorili v mestu krvave izgrede. V spopadih z varnostnimi stražami sta bili 2 osebi mrtvi in 30 ranjenih. Iz Bologne bi imel odpotovati oddelček orožnikov v vlakom v Viareggio, toda železničarji niso pustili preje vlaka naprej, dokler niso orožniki izstopili.

Srbija ne pozna izdajstva! Ožigosanje italijanske laži.

LDU Trst, 6. maja. Z ozirom na članek »Vedette d' Italia« pod naslovom »Tajen dogovor med Avstrijo in Srbijo«, ki vsebuje zavratni napad na Srbijo, češ da je zagrešila izdajstvo na zaveznikih, kateri članek je povzel in objavil tudi tukajšnji »Il Piccolo«, je poslal tukajšnji delegat kraljevstva SHS, g. Brano Marković, ravnatelj »Il Piccolo« pismo, ki ga je objavila tudi »Edinost« in ki se glasi: »Gospod ravnatelj! Včerajšnji »Piccolo« je objavil na uvodnem mestu dopis z Reke »Un accordo segreto fra l' Austria e la Serbia« (»Tajen dogovor med Avstrijo in Srbijo«). Ne prihajam, da bi ga ovrgl, ker smatram, da ne zasluži tega. Vsa pramošt Srbije, daljna kakor tudi najbližja, je najboljša oporžba.

Nikdar, gospod ravnatelj, odkar obstoji, ni Srbija izdala nobenega svojega zaveznika. Njena lojalnost in njena zvestoba sta čisti, beli, svetli, brez najmanjšega madeža. Tekom te vojne ji niso priznali tega samo njeni zavezniki, ne samo Evropa, temveč ves svet. V tem pogledu je njena čast »gia fatta«. Tudi »Vedette d' Italia« z g. Druškovičem je ne bo zatrnila. Hotel bi reči samo toliko, da je pokojna habsburška monarhija tekom te vojne nekočkrat ponujala Srbiji ne kakih tajnih dogovorov, temveč poseben mir — celo v trenutku, ko je bila srbska vojska pri Skadrin — mnogo, mnogo ugodnejši nego »avantaggi« (koristi) iz »tajnega sporazuma« »Vedette d' Italia« et Co. Srbija je s preziranjem zavračala vse te ponudbe sovražnikov. To naši zavezniki vedo prav dobro. Nekega dne, ko se diplomatski arhivi iz velike vojne izroče javnosti, se bo videlo jasno, »ko je« — kakor

pravi srbska narodna pesem — »vera, ko li nevera«. Tisti dan pa bo — zagotavljam Vam, gospod ravnatelj — Srbija ponosno in s povzdignjeno glavo smela pogledati v oči vsakomur.

S spoštovanjem delegat kraljevstva Srbov, Hrvatov in Slovencev
B. Marković, l. r.

Uhlir ca. dr. Rostohar.

RAZGLASITEV SODBE.

V političnih, pravnih in literarnih krogih z velikim zanimanjem zasledovani proces dr. M. Rostoharja proti ing. H. Uhliru je v nedeljo končal s proglasitvijo sodb. Pred 11. uro dopoldne se je zbralo številno ljubljansko občinstvo pred razpravno sobo št. 28 okrajnega sodišča. Mala dvorana je bila nabito polna poslušalcev, ki so z napetostjo pričakovali sodb.

Po končanih formalnostih začne sodnik s krepkim glasom: »Poslušajte sodb!«

Obe navzoči stranki, odvetnika in občinstvo se dvignejo s sedežev. Rahlo šepetanje valovi po mali dvorani. Sodnik razglasi:

I. Hugon Uhlir je kriv s tem, da je obdolžil zasebnega obtožitelja na lažnjiv način tatvine eraričnega blaga v pivovarni Union, prestopka zoper varnost časti po §-u 487. kaz. zak. ter se obsodi na 5000 K denarne kazni ali 1 teden zapor. — II. Oprošča se od obtožbe glede očitka 25 milijonov in glede nadaljne obdolžitve, da si je prilažil zasebni obtožitelj 141.000 K.

V razlogih utemeljuje sodnik sodb sledeče: Glede tatvine perila v pivovarni »Union« se ni od obtoženca ponudil striktni dokaz resnice posrečilo. — Tožba glede očitka 25 milijonov je vsled ugasnitve kaznivost dejanja brezpredmetna, zadeva je zastarala. Glede tretje obdolžitve pa sožba konstatira, da je dotično obdolžitev vseboval dne 11. avgusta 1919 sodišču predloženi pripravljalni spis dr. B. Vodnika. Spis je pisan na pisalni stroj, torej ni pisan od obtoženca, ampak signiran od odvetnika. Vsled tega je bilo obtoženca od te obtožbe oprostiti.

Zanimiv je izrek o stroških, ki nalaga obtožencu plačilo je onih stroškov, nastalih zaradi perila. Izid sodb je vzbudil v vseh krogih živahne komentarje.

O KOLODVORSKIH RESTAVRACIJAH.

Neverjetne cene zaračunavajo železniške restavracije po Hrvatskem za jed in pijačo. O teh se lahko vsak že prepriča v restavraciji južne žel. v Zagrebu. Dne 4. t. m. sem obdoval tam. Imel sem eno veliko pivo K 6.—, eno malo K 5.—, 1 kruh K 2.—, juho K 2.50, navadno meso K 18.—, solato K 6.— in ker sem bil na to še lačen naročil sem še močnato jed K 7.—. Torej ta navaden in skromen obed je stal brez napitnine K 46.50. Omenim še, da sem meso le po energični zahtevi dobil, ker mi je natak

na vsak način hotel vsiliti pečenko, gorke prikuhe mi pa sploh ni hotel prinesiti radi tega sem se moral zadovoljiti s salato. O cenah se nisem mogel prepričati ako so iste upravljene, ker ni bilo nikjer videti od oblasti potrjenega cenika. Na tak način naj uradnik zmore take cene, ko že obed stane, več kot pa njegova cela dijeta.

Železniško ministrstvo bi zelo ustreglo potujočemu občinstvu, ako bi malo nadzorovalo železn. restavracije, in da bi jim dalo nalog naj njih obrat organizirajo v smislu potreb ljudstva in ne v smislu verižnikov in bogatašev. Ljudstvo pa ne potrebuje toliko pečenek in majhnih porcij, ampak potrebuje le domače tečne hrane v pošteni množini.

Na vsak način bi bilo v teh restavracijah prepovedati sprejem napitnine. Ako so cene tako visoke, kakor po navadi, zamore restavrater pošteno plačati natakarija. A kakor so sedaj razmere mora tak restavrater postati večkratni milijonar medtem ko natakarij v takih razmerah to tudi lahko postane.

Kot protivitež nesramnim cenam v žel. restavracijah naj bi se kmetiskim gospodarskim združenjem dovolilo na večjih kolodvorih prodajo živeža kakor n. pr. mleka, sira, masla, medu, suhega sadja, suhih klobas itd.

Beleške.

Nemčija in Čehoslovaška.

Kljub težki situaciji, v kateri se nahaja vsaka nova država na bivših avstro-ogrskih tleh, se bo Čehoslovaška kaj kmalu priklopala do polužala, kjer bo lažje dihalo. Z antanto v kolikor toliko dobrih odnosih, neposredno pred gospodarskimi stiki z Rusijo in te dni je že začela pogajanja z Nemčijo v Berlinu. Nemčija podarja, da je treba, da se s Čehi sporazume, ker to potrebuje za svoje trgovske zveze z vzhodom, bližnjim in daljnim. Začenja se zidati nova Evropa.

OPROSTITEV NEMŠKE TIROLSKE OD VOJAŠKE SLUŽBE DO LETA 1938.

LDU Dunaj, 10. maja. Kakor javlja »Morgen« je izjavila italijanska vlada, da je pripravljena, oprostiti nemško Tirolsko od vojaške službe v italijanski armadi do leta 1938.

PEVCI!

V družbi, na izletih bi radi zapele lepo pesem. Starih, velikih pesmaric ne morete nositi seboj, zato praktični potrebi zelo ustreza Mala Pesmarica, ki na lepem papirju tiskana in v zvezni obliki prirejena, objavlja naše najlepše in najpopularnejše moške zbornice, kvartete. Cena posameznim zvezkom je za današnje razmere izredno nizka, izvod stane le 1 K. Naj bi ne bilo pevca, ki bi si ne omislil »Male Pesmarice«! Naroča se v Zvezni knjigarni, Marijin trg, Ljubljana.

Jugoslavija.

Trumbić ni še zapustil Beograda.

LDU Beograd, 8. maja. Naš minister za zunanje stvari se še vedno nahaja v Beogradu, pričakuje, da ga italijanski ministrski predsednik Nitti obvesti, kdaj odide italijanska delegacija na dogovorjeno mesto, kjer se bodo vršila pogajanja.

Trumbićeva pot v Sestri Ponente.

LDU Beograd, 8. maja. Naš minister za zunanje stvari dr. Ante Trumbić in delegat na mirovni konferenci odpotuje jutri z ekspresnim vlakom v Sestri Ponente na italijanski Rivieri, kjer se bo sestal z italijanskim ministrom za zunanje stvari Scialelem.

Zopet trile vagoni novih bankovcev.

LDU Beograd, 10. maja. V Beograd so dospeli iz Pariza 3 vagoni novih jugoslovanskih novčanic. V kratkem se prične izmenjava starih avstro-ogrskih bankovcev, v kolikor so še v prometu.

Češka vlada sezida jugoslovanskih dilakov dom.

LDU Beograd, 10. maja. Čehoslovaška vlada je votirala gotovo vsoto denarja za zgradbo posebnega doma v Pragi, v katerem bi imeli jugoslovanski dilaki na razpolago stanovanje in hrano. In sicer stroškovni brezplačno, imovitelji pa po znižani ceni. (Češki odgovor na sklep naše vlade, da odtegne dijaške stipendije.)

Spor med D'Annunzijem in Italijanskim vodiljem.

LDU Reka, 8. maja. Pri nekem sestanku, ki se je vršil na neki med zastopniki italijanskega narodnega sveta in D'Annunzijem je došlo do prepira med predsednikom Consiglio Nazionale dr. Grochichem in D'Annunzijem. D'Annunzio je očital članom Consiglio Nazionale, da so ga prevarali, ker so mu poročali samo dobre stvari, ne pa vseh.

Razna poročila.

Masaryk odstopi.

LDU Praga, 9. maja. Po poročilu »Bohemie« bo predsednik Masaryk po otvoritvi parlamenta odstopil, da se bodo moglo izvesti ustavne nove volitve predsednika republike.

Mirovna pogodba Turčiji se izroči danes.

LDU Bazel, 8. maja. Brzojavka iz Pariza javlja, da bo dne 11. t. m. ob šestnaestih turški delegaciji izročena mirovna pogodba.

Turčija mora odgovoriti na načrt mirovne pogodbe v enem mesecu.

LDU Pariz, 9. maja. Poslaniška konferenca je dovolila turški mirovni delegaciji en mesečen rok, da odgovori na načrt mirovne pogodbe, ki ji je bil izročen.

Razsodišče za nemško-francosko spore.

LDU Pariz, 9. maja. Po mirovni pogodbi Versailleske zasnovano nemško-francosko razsodišče za zasebne razpore med Nemci in Francozi je definitivno ustanovljeno.

Gospodarstvo.

BORZA.

LDU Zagreb, 10. maja. Devlze: Berlin 296—300, Italija 720—730, Nem-York 16.300, Pariz 1050, Praga 250—264, Švica 2900, Dunaj 67—68; valute: amer. dolarji 13.300—13.800, avstrijske krone 64, carski rublji 198—202, čehoslovaške krone 235, 20-kronski zlati 480—500, angleški funti 630, francoski franki 960—1050, napoleoni 480—500, nemške marke 276—280, romunski lei 270—272, italijanske lire 690—700.

+Nove banke. V Splitu sta se v zadnjem času osnovali dve novi ban-

ki: Zadržna banka z osnovno glavnico 5 milijonov kron, ter industrijska banka z glavnico 2 milijonov kron.

+ Reška tvornica papirja, bivša last d. d. Smith & Meyner je prodana Italijanom. Tvornica je precejšnje važnosti in vzdržuje zastopstva v Trstu, Londonu in Budimpešti. Na njej sta bile doslej zainteresirani Madžarska eskompta in menjalna banka ter Prvo madžarsko d. d. za papirno industrijo. Poslednje je svoje delnice prodalo Italijanom.

Ivan Albrecht:

„Koroške pravljice“.

Olasovalni pas B na Koroškem je na nogah, to se pravi: ne ljudstvo, široka masa, ki si za enkrat želi predvsem izpolnitve očenašve prošnje: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh,« temveč nacionalistični fanatiki, verižniki in sploh taki elementi, ki hočejo iz negotovosti razmer kovati denar za svoj žep. To so ljudje, ki znajo i najvišje potegniti v blato dneva in obenem najizkornejšo kazati kot narodni vzor. Zato končno ni čudno, če dere za temi ljudmi nemška politika etc. in pod firmo boja za samoodrambo in samoodločbo vse širše nemško zaledje po Avstriji. Mejo med seboj in Jugoslavijo bi radi postavili na Karavanke, seveda v znamenju pravice! Samoodločbo so namreč zamislili Nemci čisto po svoje. Pod pritiskom nacionalističnega nemškega šovinizma naj Slovenci »svobodno« izjavijo, da se v krepkih nemške gospode počutijo boljše nego Nemci sami in reko, da so takorekoč Nemci in torej spadajo v Avstrijo. To je samoodločba folksverovske strahovlade, ki se ji mora v pasu B brezpogojno pokoriti vse, kar leze in gre!

Oj, ti zlata svoboda velka, nastaločega po svetovni vojni 1914—20!

Fanatizem je slep in v svoji zornici zagrizenosti žene celo tako da ječ, da mu niti znanost ni več sveta. Nekje pod božjim solncem se je pojavil nekdo neki dr. Georg Graber in je napisal knjigo: Sagen aus Karn-

ten.* Delo je izšlo malo pred vojno in je posvečeno »... Dr. Alfred Freiherr von Fries-Skene... k. k. Landespräsidenten im Herzogtum Kärnten,« na čegar inicijativno ozioroma naročilo je bilo najbrže tudi napisano.

Kakor sem čul, so baje v Celovcu zdaj, ko se bliža čas glasovanja, osvežili spomin na to zbirko pravljic in jo imajo priporočljivo razstavljeno po izložbah posameznih knjigaren, češ: »Korošci, Nemci ste in tu imate zbirko dokumentov vašega nemštva!«

Fiat iustitia! Oglejmo si malce to delo!

Knjiga vsebuje večino narodnih pravljic, slovenskih in nemških, kar jih živi po Koroškem. To je torej stvar, ki sama po sebi z narodnostnim bojem nima nobenega opravka. V delavnici nemških možganov pa postane zadeva naenkrat čisto drugačna.

Narodno blago: pravljica, pesem, molitev—kako čarovito je to za človeka, ki gleda z ljubečimi očmi. Davna minulost se razgrne pred njim, blodnje, tavanje in duševne borbe človeštva, stremjenje po razjasnitvi prirodnih tajnosti in skrivnosti, — vse je naenkrat živo pred človekom. Koliko je bilo trpljenja, razočaranja in iskanja, pa spet radostnih vzklikov in veselja, predno si je človeški rod ustvaril to, kar danes

* Sagen aus Kärnten. Gesammelt und herausgegeben von dr. Georg Graber. Leipzig. Dieterich'sche Verlagshandlung. Theodor Weicher 1914. Str. 458+XL.

hranijo posamezni narodi v svojih narodnih pravljicah. To so večni zakladi, tako silni in močni, da še danes ne sme iti nihče topo mimo njih, kdor hoče ustvarjati na polju lepote, Dostojevskij, Goethe, Ch. de Coster in še cela vrsta slovečih imen probeži mimo nas ob pogledu na narodno blago. Vsi so ga cenili in zastavili delo v njegovem spremstvu.

Pa ti pride ta slavni doktor Graber in meče lopato za lopato blato na lepoto.

Če bi možakar ne bil napisal pet strani dolgega uvoda, bi človek zvrčal vso krivdo na zbiratelje. V tem uvodu navaja avtor imenoma nekaj nabirateljev, učiteljev etc. Kakšen je bil ta stan po Koroškem, ve vsak, kdor pozna razmere pravkar minule dobe. Že včasem sem v »Slikah iz Roža« omenil učitelja in pisatelja I. P. Perkoniga, znatno številno slovenskih inteligentov, ki so za časa vojne bili obsojeni v paslonsko trpljenje častniške šole v Brežah, pa gotovo hrani v primeren spominu nekega Kusterniga, slana nekdanjega nadučitelja in vodje ljudske šole v Borovljah. Ti dve figuri sta karakteristična reprezentanta koroškega učiteljstva pred nekdanjim avstro-ogrskim režimom. Če bi bil avtor omenjene zbirke toliko previden, da ne bi iskal s knjigo osebnih zaslug in pustil odgovornost za nabrano nabiratelj, mu končno ne bi mogel nihče očitati ničesar žalega. Toda mož, ki ga diči doktorski klobuk, hoče sam v ospredje, da bi prejel zaslužno plačilo v obliki »najvišje pohvale« ali kakakega zast-

znega križca. Česa vsega Nemec ne stori za papirnat pohvalo in zaslužni križec? To lepo stremjenje je moža zavedlo k opazki, ki je jako usodna zanj. Napisal je namreč na strani VII. svojega uvoda sledeče: »Für die letzte Fassung sämtlicher Sagen ist jedoch der Herausgeber allein verantwortlich.« S tem je prevzel odgovornost nase. Toda kako?

Poleg predgovora je mož napisal tudi obširen uvod, ki obsega celih osemnajst strani. Stvar je zasnovana znanstveno in je mišljena kot nekak ekscerpt zgodovine narodne pravljice. Avtor hoče dati na teh osemnajstih straneh znanstveni nimb, a mlati pravzaprav mlavto prazne slame. Sicer je opremljen ta uvod z nič manj kot štiri in petdesetimi opombami, kjer navaja avtor celo kopo virov, a — zame vsaj — zveni iz vse te oficijelne učenjaške pompoznosti samo zoprna poza: »Poglejte me, kako sem natlačen z učegostjo!« No, pogledali smo ga in nismo našli nobene posebne modrosti. Doktorski klobuk je brez soli. Res je, da nam je lepo opredelil to pravilnično blago v posamezne vrste, čisto po zunanje: pravljice o cerkvah, popotne etc. Toda ta opredelba je brez duše, je mrtva, in to še izdaleka ne diši po zgodovini narodne pravljice. Kdor hoče dobro pisati o kaki umetnosti, mora obenem ustvarjati nekaj umetniškega. Sicer bi bil n. pr. lahko vsak možakar, ki pozna dosti narodnega blaga umetniški zgodovinar zanj, pa ni, kar je pač najbolj dokazal dr. Graber sam. Kasarniško nam je razdelil pestro narodno blago v vrste in skupine, povsod malo pomodnoval in šel

dalje. In ker se giblje vsaka beseda na plehkem površju, ima človek, ko bere, utis, da brska po starih, plesnjivih predalih. Pisano je tako, da bi isto lahko napisal sleherni človek, ako le približno obvlada nemški jezik in zna po sračje uporabiti to, kar je kle siljal ali bral. Zaradi te klavrne sterilitosti je vsa zbirka brez č. š. Če bi se bil n. pr. domislil bibuljskih besed: »V začetku je bila beseda in beseda je bila pri Bogu in Bog je bila beseda.« — In beseda je meso postala in je med nami prebivala« bi ti lepi stavki gotovo preprečili kopo njegovih pregreh.

Kakor hitro je imel človek besedo, tako hitro je imel pravljico. To trditev opravičuje že enostavni pojav individualnega opazovanja celotne prirode, ki obdaja posamezen individij, in baš tako znano dejstvo: nezanesljivost človeškega spomina. To dvoje, združeno s stremljenjem po razjasnitvi vsega nejasnega, sta prvi viri pravljice, ki jo pospešuje in blaži potlej še eno. Kakor hitro namreč izgubi dogodek ali predmet količkar na svoji realnosti, je že zapadel fantaziji, ki ga preplete po svoje. Vse to in pa elementarna potreba in zahteva po umetnosti, ki jo nosi v gotovi meri vsako človeško bitje v sebi in bi jo skoro lahko imenovali nagon, so prve kati pravljice. Pri nadaljnem razvoju pa živi pravljica po istih večnih zakonih presnavljanja kakor vse živo na svetu. Zato je treba biti previden, če hoče kdo kot znanstvenik nacionalizirati pravljice oziroma pravljicne skupine. Dr. Graber pa po mojih mislih ni bil. Da se stvar preveč ne zavleče, bom iz poznejšega skušal osvetliti prejšnje.

Dnevne vesti.

— **Veselični davek.** Prav nič se mu ne protivi, če bi ga predpisali veseličnim prireditvam. Toda plačevati ga je treba tudi od koncertov, o katerih vendar vsak šolarček ve, da ne služijo veseljačenju, marveč kulturi. Ni bilo dovolj, da je veselični davek mestne občine otežkoval koncerte, prišlo je na misel še finančnemu ministru Jankoviču, da bi bilo dobro (ker tam dohodkov državi ne išče, kjer bi jih lahko dobil) napraviti davek na vsako prireditev z vstopnico, pa najsi bo to gledališka predstava, koncert, kabaret, veselica ali ples. Izdal je drakonične odredbe (za vsak najmanjši prestop kakor 8000 K), ki bodo onemogočale prav vsako kulturno delovanje. Ko dobimo odredbo v roke, takrat pokažemo javnosti, kako badaste odredbe stuh-tajo gospodje ministri v Beogradu menda res z željo, da bi ubili našo kulturo. Toliko pa lahko rečemo že danes, da je davek na kulturne prireditve (najsiho državen ali občinski) krivičen.

— **U inostranstvo odvedena deca iz Srbije.** U doba vojnih operacij te okupacije Srbije odvedeno je mnogo djece iz Srbije v inostranstvo. Da se izognu ta deca pronači i povratiti u domovinu, pozivaju se svi oni, koji što znadu o toj djeci, neka to javno Oblasnoj državnoj zaštiti djece i mladeži u Zagrebu, Kipni trg br. 9 i kat.

— **Umri je v Radgoni po dolgem in mučnem trpljenju g. Bogomil Berbuč,** civilni komisar za Prekmurje. Zavrtno bolezni, kateri je podlegel, si je nakopal v italijanskem ujetništvu. Pokojnikovo truplo se pripelje v četrtek popoldne ob 16. uri iz glavnega kolodvora na pokopališče k S. Križu.

— **Dr. Alojzij Gradnik,** sedaj okrajni sodnik v Gorici, je poklican v službovanje v Beograd v ministrstvo za zunanje zadeve. Iz Gorice je odšel v soboto.

— **Odprta spominskih plošč pisatelja Josipa in Ivana Kozarcu.** Zadnjo nedeljo so odkrili v Vinkovcih na njihovih rojstnih hišah spominski plošči hrvaških pisatelja Josipa in Ivana Kozarcu.

— **Vinogradniki, pazite!** Po daljšem toplem vremenu je 5. majnika t. l. padel izdaten dež, ki je najbrže takrat že razvije prve trse (seme) peronospor, ki se razvijajo v zemlji, zanesel na spodnje trte liste. Po preteku 14 do 18 dni, tedaj ali malo kasneje, bodete najbrže našli na teh listih (najbližje pri tleh), prve znake peronospor. Ako takrat pade zopet nekaj dežja ali močne rose, razvije gljiva na teh listih prve svoje poletne trse (bele lise na spodnjih straneh listov) in ti okužijo na to vse zelene dele trte, ki bodo takrat še nepoškodovani. Zato priporočam, da najpozneje do 18. t. m. svoje vinograde poskropite z galico ali z Bosnapasto, ki jo dobite lahko pri Slov. Kmetijski Družbi v Ljubljani. Ne zamudite tega trenutka, zlasti ako se bode v tem času pripravljalo vreme za dež. Prosim, da mi poročate, kdaj da ste zapazili prve sledi peronospor (paleža) na trtah. Nadzornik Skalicky v Novem mestu.

— **Kaj se nam obeta.** Uredništvo »Jugoslovanske borze« vidi v pri-stavku k naši petkovi notici pod naslovom »Kaj se nam obeta« očitke tendenciozne poročanja »Jugoslovanske borze« v prid usnjarem, ter nas naproša, da bi pričbeli tozadevni čl. »J. b.« v celoti. Žalibog tega radi pomanjkanja prostora ne moremo storiti, zato pa opozarjamo čitatelje na članek »Draginja čevljev v številki 9 »Jugoslovanske borze«. Kar se tiče objavljene kalkulacije inozemskih čevljev nam je bil predložen račun neke nemške tvrdke, ki potrjuje pravilnost kalkulacije, v kolikor se tiče inozemskega usnja. Z opazko v petkovi številki smo hoteli le izraziti svojo bojazn, da se bodo vsled visokih cen inozemskega usnja neupravičeno dvignile tudi cene domačih ali celo cene starih zalog. Skrb policajnih faktorjev bodi, da se to ne zgodi. Nadalje smo mi tudi mnenja, da naj se takšno drago usnje ne uvaža v državo, in če se že uvaža, naj se v kolikor mogoče mali množini.

— **Ruski dnevnik** pod naslovom »Ruskaja Gazzeta« je začel izhajati v Beogradu.

— **Nov denar na Madžarskem.** Madžarski finančni minister objavlja, da bo vlada v kratkem sedanje bankovce zamenjala z novimi novčanci, in sicer za polno veljavo. Tudi nove novčance se bodo glasile na krone.

— **Protiv naviljanju cen knjigam na Poljskem.** Ob priliki zadnjih sestankov »Nauki poljske« in na zadnjem sestanku učiteljev je prišlo do razprave tudi o naviljanju cen knjigam. Knjige, ki so stale pred nekaj leti 2 do 3 rublje, stanejo danes 40 in več mark. Na sestankih so se zavzemali za to, da se organizira javno mnenje proti temu oderu.

— **Priporočamo Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani.** Marijin trg 8, Wolfova ul. 1. ki je pristen domači zavod. Kako uživa zaupanje ter lepo napreduje, kaže dejstvo, da je imel letos že nad 30 milijonov K prometa. Hranilne vloge in vloge na takoj račun obrestuje po 4 odstotke. Večje hranilne vloge s četrtletnim odpovednim rokom obrestuje po 4 in en četrt odstotka, s polletnim odpovednim rokom pa celo po 4 in pol odstotka. Izvenljudskimi vlagateljem so na razpolago poštne položnice, ako želijo vlagati prihranke v Jugoslovanski kreditni zavod tako, da nimajo nikakih stroškov s pošiljanjem. Hranilne knjižice dobe po pošti. Celo ameriški Slovenci pošiljajo vloge v ta zavod.

— **Družbo železniških tatov se je posrečilo izslediti** železniški vojni polici v Zagrebu. Ti železniški tatovi so že daleč časa ogrožali imetek potnikov na progah Ljubljana-Zagreb-Beograd-Novi Sad. Aretiranih je 19 oseb, med njimi tudi nekaj žensk.

— **Pozor na tatove!** Iz tajništva Samostojne kmetijske stranke v Ljubljani je bil ukraden od 9. ure dopoldne dne 9. t. m. do 8. ure zjutraj dne 10. t. m. pisalni stroj »Courier«. Pokrov istega so tatovi pustili. Stroj je zeleno barvan in ima popolne tipe za slovensko pisavo in tudi črko č. Svod (Hebel) žrke s je bil sivočrno zlomljen in je nadomeščen z drugim, ki je z nekoliko drugačnega materiala. Tudi nklaste »štangice« z vdelano metersko mero ob gumijevem valju, na katerega črke vdajajo — pri tem stroju ni bilo. Pisava je vidna. Takozvani »Rücksteller« ne deluje brezhibno. Uredništva drugih časopisov prosimo na to blagohotno donatistvo.

— **Aroganten nemški hujšak pred sodiščem.** Ljubljansko deželno sodišče je na sobotni kazenski razpravi obsodilo J. Lannerja, posestnika in vpokojenega orožnika iz Ribnice ob Vrbskem jezeru, na štiri tedne strogega zapora, ker je februarja letos zmerjal službuločnega orožnika »Ihr seid's Tiger Wollt einen wirtschaflichen umbringen.« Lannerja je imel orožnik nalog aretirati in pri-vesti v zapore v Borovlje, da prestane 14 dnevno kazen zaradi hujškajče protiugoslovanske propagande. Ta mož je zelo zagrizen, pravi tip koroskonemškega nacionalca. Pri njem so bili našli mnogo letakov in nemških propagandnih brošur. Tudi pred ljubljanskim deželnim sodiščem je nastopal zelo arogantno in nesramno. Ves zagovor je imel spisan v onem drznem, dolgovznem slogu, ki je lasten takim individuumom.

— **Grozen detomor.** Iz Zidanega mosta javljalo, da je železniški čuvaj Ivan Marjon našel pri čuvalnici št. 8 v Črnem potoku ob levem bregu Save velik papirnat omet, v katerem je bilo 3-4 tedne staro popolnoma sežgano možko dete. Omet je bil najbrže vržen z vlaka v Savo, a ni padel v vodo.

— **Ciganske roparske tolpe.** Iz raznih okrajev Dolenjske in Stajerske prihajajo pogoste vesti o številnih vlomih in ropih, katere izvršujejo okoli se klateče ciganske tolpe. So to razni Hudoroviči, Cartnerji in Rosenfeldi. Nekateri so celo oboroženi. Tekom zadnjih tednov so zlasti v brežinskem, celjskem in mariborskem okraju izvršili številne nočne vlohe. Tako so oplenili posestnika Antona Nučiča v Vodica pri Vidmu Pobrli so mu razne moške in ženske obleke za 16500 K. — Cigani so daleč vlomili v hišo posestnika Jožeta Janžekoviča v Ruzmancih pri Celju. Odnegli so mu razno blago, obleko, zinske suk-nje, perilo, celo gosli v skupni vrednosti 32.660 K. Janžekoviču so sobo popolnoma oplenili. — Razne orožniške postaje so že nekatere cigane vlovile.

— **Išče se Tomaž Obrekar,** doma iz Sv. Lucije na Tolminkem. Osebo ali potom znanec naj se zaslasi na upravo »Jugoslavije«.

Ljubljana.

— **Umri je v nedeljo po dolgi mučni bolezni v tukišnji bolnici g. Pavel Grigorjevič Statkevč,** doktor medicine, profesor fiziologije, lastnik privatne medicinske fakultete itd. v Moskvi. Pogreb se vrši v torek ob 16. iz dež. bolnice.

— **Civilne obleke.** Mesni vojaški urad sprejema priglasbe za civilne obleke v vojni padlih in mrtvim proglašenih vojakov, samo od upravičelij v Ljubljani bivajočih svojcev. Na deželi pa sprejemajo te priglasbe županstva ali pa omo okrajno glavarstvo, kjer upravičeni dediči biva.

— **Prvo društvo hišnih posestnikov v Ljubljani** nam pošilja v priobčitev ta le dopis: Društvo ima v nedeljo dne 16. maja 1920 dopoldne ob pol 10. uri v veliki dvorani hotela Union svoj redni občni zbor z vže objavljenim dnevnim redom, h kateremu se vsi hišni posestniki in posestnice ponovno vabijo. Občni zbor jim nudi priliko, da s polnoštevilno udeležbo pokažejo svojo nezadovoljnost s svojim slabim sedanjim položajem, ki se sistematično od dne do dne slabša. Obisk je pa tudi potreben, da podkrepimo s tem organizacijo in li pridobimo ugled pri oblastih. Z udeležbo na občnem zboru pa člani tudi dokažejo, da so vsaj nekaj pripravljeni sodelovati v interesu splošnosti in s tem priznajo poštenost družbenega odbora, ki jim bo podal natančno letno poročilo o vsem svojem delovanju. Občni zbor naj pokaže solidarnost in stanovsko zavest hišnih posestnikov in naj bode pravo mesto, kjer vsak posestnik pokaže svoje nasvete. Kdor se občnega zbora, ki naj bode obenem shod vseh ljubljanskih hišnih posestnikov, ne udeležil, ne zasluži, da bi se njegove gnotne razmere zboljšale in bi dobil zopet svoje lastniške pravice nad svojim ogroženim imetjem. K.

— **Sentjakobska dekliška meščanska šola** namerava narediti te dni izlet z vlakom na Bled, le razred naredi baje večerni pešizlet. Kaj bi ne bilo umestno, da bi se tudi ta pridružil ostalim. Današnje razmere so take, da bi se mnogo deklet večernega pešizleta ne moglo udeležiti, deloma ker so vsled slabe hrane presla-be za večurno turo, deloma, ker nimajo dovolj močnega obnava. Prizadejti stariši.

— **Osrednje društvo poštnih in brozovanih poduradnikov SHS** z sedežem v Ljubljani ima svoj redni občni zbor dne 22. maja 1920 ob 18. v hotelu »Ilirija«. Kolodvorska ulica št. 22. K.

— **Slovensko židarsko in tesarsko društvo** vabi vse židarske in tesarske polirje in predelavce, kakor tudi ostale delavce stavbniške stroke, ki se zanimajo za to društvo, na sestanek, ki se vrši dne 13. t. m. ob 10 uri dopoldne v gostilni pri Turku, Streliška ulica. Razgovor je važen, zato pričakujemo gotovogo odziva. — Odbor. K.

— **Promenadni koncert,** ki ga priredi »Odbor Primork« v četrtek, 13. t. m. se bo vršil pod osebnim vodstvom g. dr. Čerina.

— **Zanimiva poravnava.** Pred ljubljanskim okrajnim sodiščem se je včeraj dopoldne vršila razprava o tožbi kapetana Matiča proti trgovcu Sevarju zaradi žaljenja časti Gospod Sevar je kritiziral, ker je kapetan Matič dne 6. januarja t. l. v družbi svoje žene in dveh Rotov govoril nemško, češ: »Zopet en nemško govorči srbski oficir!« Pri Zalazniku je kapetan ustavil Sevarja ter mu polajnil zadevo. — Stranke so sklenile poravnavo.

— **Oropana žrtve.** — Vdova Amalija Panzer, stanujoča v Sv. Jakoba nabrežju št. 27 je na policijskem ravnanstvu naznanila, da je njen mož France Panzer, železniški uslužbenec, ki je 24. aprila padel kot žrtev na Zaloški cesti, v trenotku smrti imel pri sebi srebrno žepno uro s srebrno verižico in v notranjem žepu sukničja denarnico s 350 K. Ko je bila zvedela za nesrečno smrt svoje-ga moža, je takol odhitela na kraj tragičnih dogodkov ter je našla moža že v mrtvašnici. Pri njej na ni več našla niti ure z verižico niti denarja. Kdor bi znal dati kake informacije, kam so ti predmeti izginili, naj kavi nesrečni ženi, kati dosedanje policijske poizvedbe so bile brezuspešne.

— **Velik vlom v manufakturno trgovino.** V prodajalno manufakturne-ga blaga J. Malnar na Vodnikovem trgu, vogal Studentovske ul., je bilo v nedeljo ponoči vlomljeno. Odnegli so 5 zavolev zefirja, vrednega 12.000 kron, 9 m sukna in razne drobnarije.

Maribor.

— **Amerikanska misija za revne mariborske otroke.** Amerikanska misija je ponudila potom soc. oskrbe mestu Maribor živil za 1400 otok, tako da bi vsak od teh otrok dobil enkrat na dan kakao s kruhom oziroma mlečen riž. Mariborska občina je ta dar odklonila, češ, da bi mogla živila deliti samo surova. Amerikanska misija pa zahteva, da se dele gorka jedila. Zato se je soc. oskrba obrnila na tukišnje

deško zavetišče, ki je vzelo to akcijo s pomočjo učiteljstva in članic »Mar. ženskega društva« v svoje roke. Otroci bodo razdeljeni na šole, kjer se bodo pripravile kuhinje. V poštev pridejo oni revni otroci, ki nimajo doma zadostne hrane. Teh je v Mariboru mnogo več, nego 1400, za sedaj pa se bo morala akcija omejiti na to število. Ker pa je za pripravo kuhinje, za kurivo in za druge stroške treba denarja, je včeraj sklenil odbor, da priredi v ta namen cvetlični dan na vnebohod prihodnji četrtek.

— **Oddaja plina in električnega toka.** Plin se oddaja zopet v isti množini kakor pred stavko. Električni tok se oddaja od 4. do 11. ure zvečer.

— **Za časa železničarske stavke** je bilo izgnanih preko meje iz Maribora 30 državi nevarnih oseb. Govori se, da namerava mariborska policija pograt še nekaj rogoviležev v Avstrijo.

— **Oblasti so zaprie v Mariboru** sledeče gostilne: Lukner na Rotovškem trgu, Holzknecht in Vetrinski ulici, Woch na Koroški cesti, Kutnik v Vseh svet. ulici in Pučkovo delikatesnico na Aleksandrovi cesti.

ZVEZA JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIČARJEV NAM POŠILJA SLEDEČI POZIV VSEM ČLANOM.

Danes smo dobili brzojav od Centralnega odbora v Beogradu, da se pogajanja v ministrstvu saobračaja radi končnega redigiranja in uveljavljenja pragmatike prične dne 12. V. 1920.

Osrednji odbor Z. J. Z. je delegiral k tem pogajanjem tovariše Deržiča, Korošca in Rupnika; zadnja dva sta se danes že tudi odpeljala.

Ker se zadnje čase zopet vzpirarja prozorna gonja, grozi s stavko v delavnici v Mariboru in pasivno resistenco po vseh slovenskih progah od 15. V. 1920 naprej, pozivamo vse naše člane in vse poštene slovenske železničarje, da naj ne nasedejo raznim političnim hujšakom. Tovariši, zavedajte se obupnega položaja v katerem se nahaja po krivdi brezvestnih političnih agitatorjev celokupno jugoslovansko železničarstvo in ne dajte se zapeljati k nepremišljenim korakom in s tem v še slabši položaj. O poteku pogajanj v ministrstvu saobračaja vas bomo tedensko obveščali.

Ljubljana, 10. V. 1920.

Predsedstvo Z. J. Z.

Sport in turistika.

— **Nogometna tekma.** V četrtek in petek dne 13. in 14. maja se vršita na prostoru S. K. Ilirija dve veliki nogometni tekmi med prvimi moštvii S. K. Ilirija ter Beogradskim športnim klubom iz Beograda. V nedeljo pa tekmuje na istem igrišču Olimpia iz Karlova proti naši Iliriji. Začetek vsake tekme ob 18. uri. Vstopnina običajna. Ob vsakem vremenu. K.

Podpirajte Jugoslovansko Matico!

Pokrajinske vesti.

— **Škofja Loka.** Posestniki Mariji Podrekar iz Dolenje vasi je bil ukraden konj-rjavec z opremo in kolesllem.

— **Žužemberk.** V vasi Ratje pri Žužemberku je bil ponoči posestniku Jakobu Blatniku ukraden konj-rjavec, vreden 16.000 K. Konj je imel na levem plečetu vzgano veliko črko »P«. Sumijo, da je konja ukradla neka ciganska tolpa.

— **Metlika.** Pred nekaj dnevi so vlovili tatje na glavnem trgu v delavnico krojaškega mojstra Leopolda Raimerja in odnesli obleke in drugega blaga v vrednosti 35.000 K. Hiša, v katero so vlomili, je tako ohljudena, in vendar ni nihče čul predznih zlikovcev. Sumi se, da so vlom izvršili kakšni domačini, katerim je bilo dobro znano, da ni ponoči nobenega človeka v delavnici. O. Raimer, mlad, obrtnik, ki si je šele po vojni malo opomogel, je sedaj skoro brez sredstev.

— **Novi kot.** Kako koristno je zadržno delovanje, nam kaže Gospodarsko društvo v Novem kotu, ki se je osnovalo pred nedavnim časom in izkazale že lep uspeh. V času nahuše stiske je društvo preskrbelo svojim članom razmeroma ceno najnižjša živila in pomagalo tamkajšnjim bednim prebivalcem. Svoje delovanje je društvo razširilo tudi čez mejo na Hrvaško. Naši prijatelji na Hrvaškem so pravila predložili tudi tam pristojnim oblastem, tako da deluje Gospodarsko društvo tudi v Prezidu

Gledališče.

— **V opernem gledališču** nismo, odikam je sezono prekinil štrajk zbora, doživel mnogo novega. Ponavljali so opere, ki smo jih že slišali, nekatere gotovo ne s dobrim uspehom, ker je dirigentska palčka romala iz ene roke v drugo. Čul sem pa, da je g. kapelnik Balatka prav lepo interpretiral partituro Dvořakove Rusalka in da je g. Unger dobro naštudiral in dirigiral »Trubadurja«, pri katerem sam žal še nisem bil. O priliki poročam o njem natančneje. — Človeka veseli, da se za g. Brezovškom k dirigentskemu pulitu srečno uvajajo ostali kapelniki, o katerih so ljudje, ki ne vidijo za kulise naše opere, komaj vedeli, da jih sploh imamo. S tako medsebojno razdelitvijo dela bo naša opera le pridobila na novostih repertoira. — V nedeljo zvečer so prvič uprizorili »Poljsko kri« opereto pisatelja Leona Steina, znanega dunajskega operetnega libretista in skladatelja Oskarja Nedbala, slovitega orkestralnega dirigenta. Delo samo na sebi je po vsebini in tudi po glasbi boljše od dunajskih operetnih fabrikatov in bo našo publiko še večkrat tako pozabavalo kot jo je v nedeljo. V glavnih vlogah so se postavili predysem gđ. Thalerjeva, gosp. Povh, g. Truhovič in g. Peček. Glasbeni part operete je naštudiral g. Balatka, režiral je g. Povh. Z. P. Gđ. Zilkova, priljubljena pevka naše opere namerava baje Ljubljano zapustiti. Nikakor ne moremo verjeti, da bi uprava hotela odpustiti tako vro, porabno in simpatično umetnico, ker bi bil njen odhod velika izguba za našo opero!

Književnost in umetnost.

— **Koncert najboljših čeških pevcev v Ljubljani.** Slavni češki pevski zbor »Smetana«, nekdanji »pariški odbor«, priredi v soboto, dne 15. maja velik koncert v unionski dvorani. Vstopnice za ta koncert se že prodajajo v trafiki v Prešernovi ulici. Odkar je »Smetana« pred 18 leti na binkoštno nedeljo prvič koncertiral v ljubljanskem Narodnem domu in odkar je pri nas koncertiral enako slavni češki pevski zbor moravskih učiteljev, ni bilo v Ljubljani tako idealno popolnega koncerta z moškim zborom, kakor bo prihodnjo soboto koncert Smetane v Unionu. Naj se vsak zaveden Slovenec in vsak član ljubljanskih pevskih društev sigurno udeležijo tega koncerta, da bo občinstvo in izvajajoči pevci ljubljanski spoznali in se naučili ceniti idealno pevsko zborovsko umetnost, pravo disciplino, vztrajnost, zmoglost, lenoto in najsrešnje stremljenje. Velikanski je bil uspeh čeških pevcev v Zagrebu. Zagrebčani so hoteli tudi s tem češkim pevcom pokazati naklonjenost, da so koncertnim vstopnicam za vsak sedež brez razlike vrst določili ceno po 100 kron, tako da je poleg velikanskega moralnega uspeha tudi materijalni uspeh v Zagrebu največji v Jugoslaviji. Slovenci, storite v Ljubljani svojo dolžnost. K.

in okolici. Zelo hvalevredno je, da so se združili v skupnem delu tostran in onostran zastarele hrvaške granice, o kateri pravijo, da je umetna in nima nobene upravičenosti več.

— **St. Jurij ob južni železnici.** Posestniku Antonu Gureju pri Sv. Primožu je bila ukradena velika, siva, breja krava, vredna 10.000 K.

— **Sevnica.** Iz preiskovalnega zapora tukajšnjega okrajnega sodišča je pobežal Anton Cepirho, rodom Postojčan. Skočil je skozi okno zaporu III. nadstropja.

— **S Slovenskih gorc.** Pri dopisu, ki smo ga nedavno pričbeli pod tem naslovom, se nam je umila neljubna tiskovna pomota, po kateri izgleda, da bi bil dotični prosilec za nadočitelsko mesto nemškutar. Temu pa ni tako, ampak nemškutar je sedanjí nadočitelj, ki je moral prositi za unokolitve. Sicer je drugače iz dopisa razvidno, da smo tako mislili.

— **Laško, na praznik Sv. Florijana.** — Danes je bilo tukajšnje železniško oseboje zaprteženo — od nekega kapucina. Dvomimo, da bi ta prisrega g. ministru Korošcu kaj koristila. Večina osebja, je smatrala to prisego kot nekaj kavdiški jarem. Naj se vlada potruži in preskrbi cenejša živila in druge potrebščine, pa bodo državni kakor železniškim uslužbencem več pomagano, kakor pa s prisegami pred kapucinom.

— **Izdajatelj in oig. urednik A. Pesek.** Tisk »Uč. tiskarne« v Ljubljani.

Mali oglasi.

Proda se:

Proda se 4 do 5 vagonov bukovih plohov (Buckenfosten) treh vrst 2-30 m dolgih 29-30 cm širokih in 6-11 cm debelih, franko vagon Štraza - Toplice. Cenj. ponudbe na B. Tomac Boštanj, pošta Radna. 679

Proda se klavir za vsoto K 5000, kje pove upravitelstvo. 674

Proda se lepa krava dobra mlekarica s telom, ter 2 dobri kobilici. Polze se v Ljubljani, Polj. c. 55. 675

Pueh Motocikl v dobrem stanju se proda. Naslov v Anončni ekspediciji, Al. Matelič, Ljubljana. 676

2 turški srečki prodam. Srečki sta ob nakupu stali po 400 frankov. Naslov v upravitelstvu Jugoslavije. 680

Pozor! Imam na prodaj posestvo in sicer: 1 hiša zidana v najlepšem stanju obstoječa z 1 hlevom. 2 nivo oddaljene 5 minut od cerkve in 10 minut od postaje v Poljčanah natančno pove Jernej Stumpf, posestnik v Poljčanah. 681

Odpadki od žage, drva in žagane zelo pripravno tudi za kurjavo v tovarnah z parnimi obrati, se oddaja stalno po zelo nizkih cenah. Pri večjih množinah znaten popust. Ivan Šiška, tovarna parketov in parna žaga Ljubljana, Metelkova ul. 4. 682

Drva 19 klastov, borovčevih, se proda v bližini Ljubljane. FRANC KURALT, gostilničar, Kranj. 682

Prodaj avtomatni dobro ohranjen gramofon z 11 ploščami in podstavkom. JAKA LEDER, Zidani most. 689

Brivnica se takoj odda radi družinskih razmer na glavnem trgu mesta Velikovec, Koroško. I. PIRC, slovenski brivec. 684

Kupi se:

Kupi se pisarniška oprava v dobrem stanju. Ponudbe pod "Opravo" na upravo. 673

Kupi se železna blagajna. Ponudbe je poslati na naslov: "Kmetijska nabavna in prodajna zadruga", Kranj. 660

Samogator od 50-75 HP. Zeli kupiti "Srbska centralna banka" v Beogradu. 668

Službe:

Širojnik k Lanzo lokomobili se sprejme takoj v dobro, stalno službo, s hrano in stanovanjem v hiši. Plača po dogovoru. Ponudbe na Franc Kastler, parna žaga in mizarstvo v Litiji. 678

Prodajalnik, posrednik in pridna se sprejme v zdraviliškem kraju. Ponudbe pod "Pecivo" na Anončni ekspediciji, Al. Matelič, Ljubljana. 677

Kavarniškega kuharja takoj sprejme kavarna "Zvezda".

Razno:

500 K nagrade, dam tistemu, ki mi preakribo takoj trgovino ali gostilno ali oboje skupaj majnjega obsega v najem, v bližini Celja ali kje v Savinski dolini na prometnem kraju blizu cerkve. Ponudbe prosim na upravitelstvo lista pod "Trgovina ali gostilna takoj".

Naznanjamo, da je v nedeljo v ljubljani hotelu preminul gosp.

Pavel Grigorjevič Statkevič

doktor medicine, profesor fiziologije, lastnik privatne medicinske ordinacije, ki je v Moskvi.

Pogreb bo v torek ob 18. uri v cerkvi svetih Petra in Pavla, slovenska samita Slovani, ki je bil v njej pribežališčnik.

Ljubljana, 10. maja 1920.

"Ruški kružok".

POZOR!

2 vagona koruze, 2 vagona ovsa za odmah franko Zagreb M. Bilič, Zagreb, Jurčkova ul. 24.

TELEFON 19-16. TELEFON 19-16.

Poravnajte zaostalo naročnino takoj, da se vam pošiljanje lista ne ustavi.

Dražbeni oklic.

Dne 21. maja 1920 ob 9. uri se bo vršila v Ljubljani, Lončarska steza šte. 6 v zapuščinski zadevi po pok. M. Tonija vsled sklepa okrajnega sodišča v Ljubljani z dne 24./4. 1920 A I 1/20/7.

JAVNA DRAŽBA

raznega pohištva, obleke in perila. Predmeti se lahko ogledajo dan dražbe od 8. do 9. ure. Dražbeni pogoji se bodo pred dražbo razglasili ustmeno.

Dr. Karl Schmidinger I. r., notar kot sodni komisar.

Dr. Pavel Avramović

se je vrnil in ordinira zopet redno od 10 do 12 dop. in 2 do 4 pop. Stari trg 30.

Pozor!

Vse vrste uradne potrebščine, vse vrste šolske potrebščine, vse vrste papirja ter razglednice in

gumi za cepljenje trt

razpošilja na debelo in drobno

Jos. Ormesa, Ljubljana

Dunajska cesta 6/L.

Automobilisti

celo garnituro pneumatike, nove 765x105 dunlop z autoherapantes, 1 ležeči benzinov motor 25 PS v jako dobrem stanju, 1 wortugton sesalka, in 2 cilindra

prodam.

Maribor, (Brunngasse št. 6).

V svrhu nabave

železnega čeličnega blaga

iz Nemške Avstrije

se izvolite obrniti na

'Sidro' G. m. 6. H. Wien

III. Reispstrasse 8

Zastopstvo:

'SIDRO' d. d. za trgovino

z železnino v Zagrebu,

Vlaška ul. 40.

Kava, čaj

Čokolada

Kakao

Bonbone

Kavni pridatek

Konjak

Rum

Likerje

Šampanjec

Namizna vina

Mandelne

Rozine

Dillavo

Paradižnik

Riž

Slive

razpošilja po celem kraljestvu

Jos. Fabiani

Ljubljana, Prešernova ulica št. 54.

Hiša

enonadstropna z 12 okni, na ulico 8 stanovanj z velikimi sobami, kamnite stopnice, vodovod, tlakovani hodniki, velika klet, zida se lahko še drugo nadstropje. Poleg je pralna kuhinja, vrt in stanovanje za hišnico. Pri hiši sta 2 parceli polja takoj za prodati. Smoletova ulica 10 vrata št. 5. Preje (Forstnerstrasse) 650

30.000 kom. zidarske opeke

se potrebuje proti takojšnji dobavi. Ponudbe z naznačbo cene, loco kolodvor Bohinjska Bistrica je vposlati na naslov: Gradbena pisarna elektrarne Bohinjska Bistrica. Reflektira se samo na prvovrstno opeko. 654

Mizar - predelavec

vešč dela na strojih, energičen in delaven se sprejme za takojšnji nastop. — Prosto stanovanje, kurjava in razsvetljava, plača po dogovoru. Ponudbe na uredništvo lista pod "Mizar-predelavec"

Oblast. konces. informacijski zavod

Drago Beseljak

Ljubljana, Cankarjevo nabr. 5.

dobavlja vse kreditne in privatne informacije v tu- in inozemstvu. V abonentu ter posamezno cene zmerne.

Tiskovine vseh vrst

za urade, županstva, društva, trgovce, obrtnike itd. izvršuje lično, hitro in ceno

„Zvezna tiskarna“

v Ljubljani, Stari trg šte. 19.

Naročila sprejema tudi upravitelstvo „Jugoslavije“ v Ljubljani, Marijin trg 8 in njene podružnice v Mariboru, Glavni trg; v 18 Celju, Kralja Petra cesta in v Ptuj, Prešernova ulica.

Narodna knjižnica.

1. in 2. snopič: **Val. Vodnik**, izbrani spisi. Broš. 8 K.

3.—5. snopič: **Gaudamus**, komedija v štirih dejanjih. Spisal Leonid Andrejev, poslovenil dr. Joža Glonar. Broš. 8— K.

6.—9. snopič: **Gadje gnezdo**. Povest iz dni trpljenja in nad. Spisal Vladimir Levstik. Broš. 10— K, vez. 14— K.

10.—12. snopič: **Bele noči. Mali junak**. Spisal F. M. Dostojevskij, preložil dr. Vlado Borštnik. Broš. 10— K, vez. 14— K.

13.—15. snopič: **Moje življenje**. Spisal Ivan Cankar. Broš. 10— K, vez. 14— K.

Založila in izdala „Zvezna tiskarna“ v Ljubljani.

Dobro slivovko in rum

kakor tudi vse drugo špecerijsko blago oddaja na debelo in na drobno po najnižjih dnevnih cenah

veletrgovina **I. PERDAN** v Ljubljani.

Pozor! Pevci in pevška društva! **Pozor!**

Mala pesmarica

za moški zbor; žepna izdaja 11x15 cm

Štev. 1. **Davrin Jenko**: Sto čutiš. Sbine tužni?

2. **Ivan pl. Zajc**: Zrinjsko-Frankopanka.

3. **Anton Hajdrih**: Slabo sveča je brela.

4. **Anton Hajdrih**: Pod oknom.

5. **Anton Hajdrih**: V sladkih sanjah.

6. **Anton Hajdrih**: Jadransko morje.

Vsaka pesem stane 1 K; 11 izvodov 10 K.

Številka 6 stane 2 kroni, 11 izvodov 20 kron.

Dobiva se v

Zvezni knjigarni, Ljubljana, Marijin trg šte. 8.

Brez posebnega obvestila.

Globoko potrli naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno-ljubljani soprog, sin, brat in svak, gospod

Bogomil Berbuč,

civilni komisar za Prekmurje

danes dne 9. maja 1920 v Radgoni po dolgi mučni bolezn, ki si jo je nakopal v italijanskem vjetništvu mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb v Radgoni bo v torek, dne 11. t. m. ob 18. uri na kolodvor, odkoder se ga prepelje v Ljubljano, kjer se vrši pogreb v četrtek, dne 13. t. m. ob 16. uri iz glavnega kolodvora na pokopališče k sv. Križu.

Gorica - Ljubljana, dne 9. maja 1920.

Ela Berbuč, roj. Kuhelj,

soproga.

Prof. Ivan in Fani Berbuč, Bogo in Jelica Berbuč, stariši. brat in sestra.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani.

Kolobarji

suha mehka drva za podkuriti

dobavlja v vsaki množini dokler zaloga

F. & A. Uher, veletrgovina s premogom Ljubljana.

Pisarna: Šelenburgova ulica št. 4. Telefon št. 117.

BRANKO PRICA,

MAJOR

TONIKA roj. JANEŽIČ

POROČENA.

ZAGREB. BIZELJSKO.

V MAJU 1920.

Državne željeznice kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca. — Direkcija Zagreb.

Br. 6996, O 1920.

Natječajni oglas.

Direkcija državnih željeznica kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca v Zagrebu razpisuje ovime javni natječaj za dobavu tvrdoga hrastovog i mekog gradjevnog drveta u količini od 980 m³, odnosno 2200 m³, potrebnog, u godini 1920. Uvjeti za dobavu mogu da se dobija za uredovnih sati u ekonomnom odeljenju ove Direkcije (Mihanovičeva ulica br. 12), a mogu se zatražiti i poštom, ako se pošalje 5 kruna za poštarinu i troškove.

Ponude se imaju na uredovnom formularu, a moraju biti biljegovane sa biljegom od 4 K po arku. Ove ponude moraju najkasnije **do 22. maja o. g.** 12 sati prispjeti u ekonomno odeljenje ove Direkcije.

Samo propisno i na uredovnom formularu prema dobavnim uvjetima sastavljene ponude uzete se u pretres. Na zahtjev onih, koji namjeravaju oferirati, poslati će Direkcija formulare za ponudu tvrdog i mekog drveta kao i uvjete.

Ponude će se otvoriti i pročitati u ekonomnom odeljenju ove Direkcije dana **22. maja** u 12 sati. — O prispelim ponudama sastaviti će se zapisnik. Otvaranju ponuda mogu prisustvovati i nadoci, ili njihovi zastupnici.

Zaobinu (kauciju koja iznosi 5%, vrijednosti ponudjenog materijala, treba položiti **do 22. maja** 12 sati pozivom na broj ovoga oglasa kod glavne blagajne ove Direkcije u Zagrebu.

Rok dobave svega gornjega drva je od 1. juna do konca septembra o. g.

U Zagrebu, mjeseca aprila 1920.

Direkcija državnih željeznica kraljevstva Srba, Hrvata i Slovenaca.

Oglas: Oglasne odprave „JADRAN“ v Mariboru.

SOL

samo po vagonih, dobavlja takoj:

uvozna in izvozna tvrdka

FERDO SERT, Maribor

590 Koroška cesta šte. 21.

Brzojavl: SERT, Maribor. Telefon šte. 526.

Jugoslovanski kreditni zavod v Ljubljani

Marijin trg 8, Wolfova ulica 1 — Podružnica v Murski Soboti

obrestuje hranilne vloge in vloge na tekoči račun

Ustanovljen septembra 1919.

Prometa do srede aprila

nad 81.000.000 kron.

4%

čistih brez odbitka rentnega davka.

Neposredno pod državnim nadzorstvom.